

Kartlagte matplanter fra middelalderens Oslo.

Bispegata A2 og F07.

Under arkeologiske utgravninger samles det ofte inn frø og planterester. Fra middelalderens Oslo er det registrert et variert utvalg av vekster som har vært dyrket, importert eller som har vokst naturlig i området. Gjennom mange år har arkeobotanikere analysert disse restene og funnet ut hva slags arter det er. Mange av disse er matplanter. I forskningsprosjektet FOODIMPACT har vi samlet disse resultatene fra en rekke utgravninger og laget oversikter og kart som viser hvor de enkelte artene ble funnet. Utgangspunktet for kartene er en liste av planter som vi vet, eller har god grunn til å tro, ble spist og/eller brukt som medisin av mennesker i Middelalderen. Som bakgrunn for definisjonen av matplanter har vi i hovedsak tatt utgangspunkt i to publikasjoner: *Wörterbuch der Pflanzennamen im Altwestnordischen* av Wilhelm Heizmann og *Liber Herbarum* av Henrik Harpestræng.

Plantene ble funnet i utgravningsområdene Oslogate 7, Søndre Felt, Mindets Tomt og Bispegata, alle i gamlebyen i Oslo. Disse områdene representerer et utvalg av ulike bolig- og aktivitetsområder i middelalderbyen. Undersøkelsene som kartene er basert på finner du her:

Marini, N.A.F; Young, D.S; Allison, E; Allott, L. and J. Carrott (2019): FOLLOBANEN BISPEGETA A2 AND F07, OSLO NORWAY Plant macrofossils, Insects and Parasite Eggs Analyses Report.

Griffin, K (1979): *Plant Remains from Oslogate 7*, De arkeologiske utgravninger I Gamlebyen, Oslo, 2. Feltene Oslogate 3 og 7. Bebyggelsesrester og funngrupper. E. Schia (red.). (s124-133).

http://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2013080508365

Griffin, K. (1988): *Plant Remains*, De Arkeologiske utgravningene i Gamlebyen, Oslo, 5. «Mindets tomt» - «Søndre Felt». Animal bones, moss, plant, insect and parasite remains. P. Molaug og E. Schia (red), (s15 – 108). Alvheim og Eide akademisk forlag, Øvre Ervik.

<http://hdl.handle.net/10852/98520>

Bispegata A2 og F07.

NIKU har dokumentert undersøkelsen i Bispegata i GIS-systemet Intrasis. Her er alle prøver/funn, lag og strukturer innmålt med totalstasjon. Samtidig er det ved innmåling av prøver opprettet relasjoner til kontekstene disse er funnet i.

Prøveresultatene er digitalisert og ordnet i egen base. Det er videre kjørt en oppsummering på hver unike prøve, slik at alle ulike arter funnet representeres med egen attributt i posten. Dette letter arbeidet med å kople funnbasen mot funnsted på lokaliteten og vise spredningen på de enkelte artene. Utvalg og resultatinnsamling er gjort av Linda Christiansen. Vi har brukt programvaren ESRI ArcGIS Pro 3.0.2 i arbeidet med å vise spredningen av makrofossiler på lokaliteten.

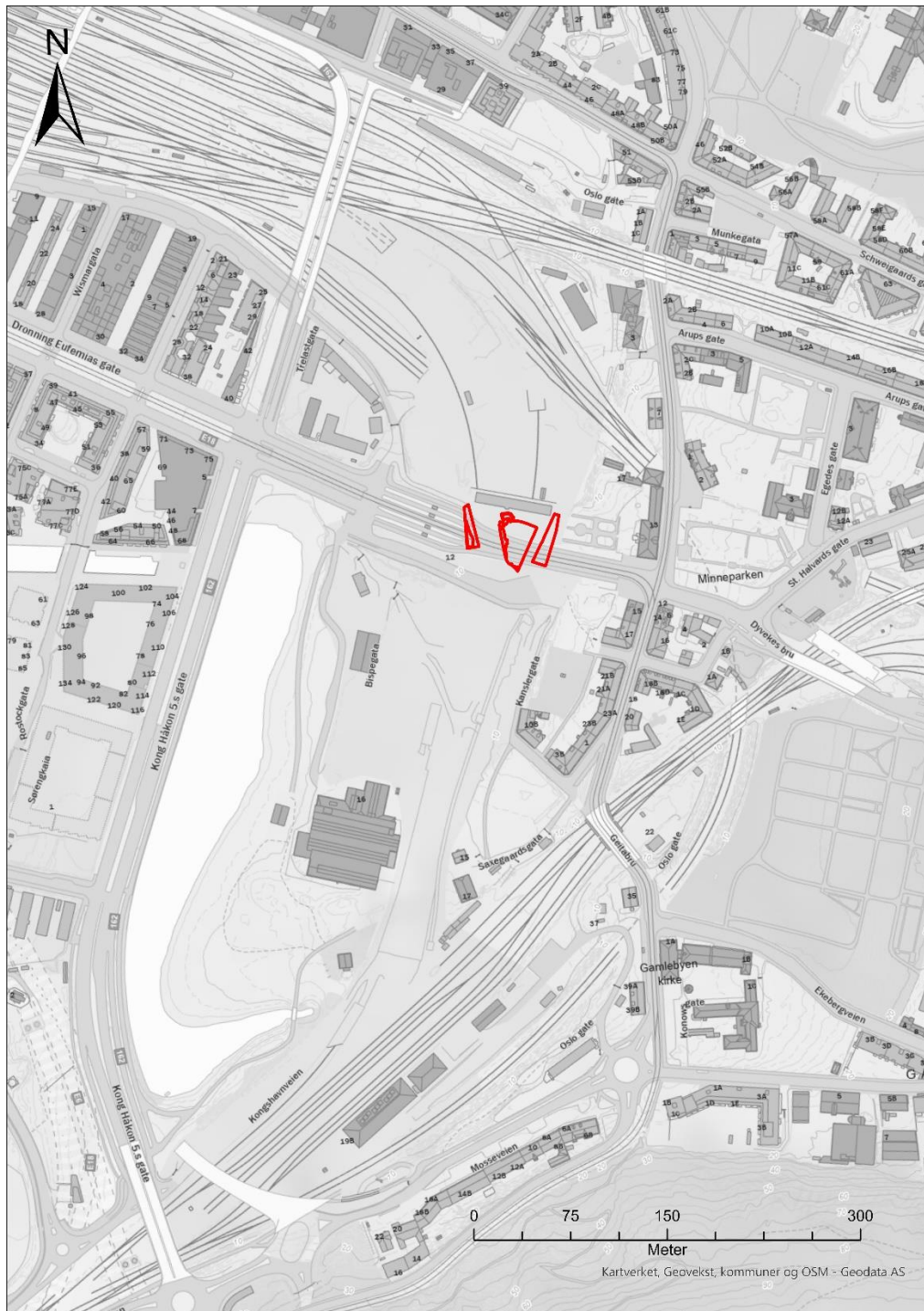
Når det gjelder hvilke tidsfaser vi har fokusert på, så knyttes dette til fire «tidsbilder» som er i fokus på prosjektet Foodimpact;

1. 1025-1150 e.Kr.
2. 1125-1250 e.Kr.
3. 1250-1350 e.Kr.
4. 1350-1450 e.Kr.

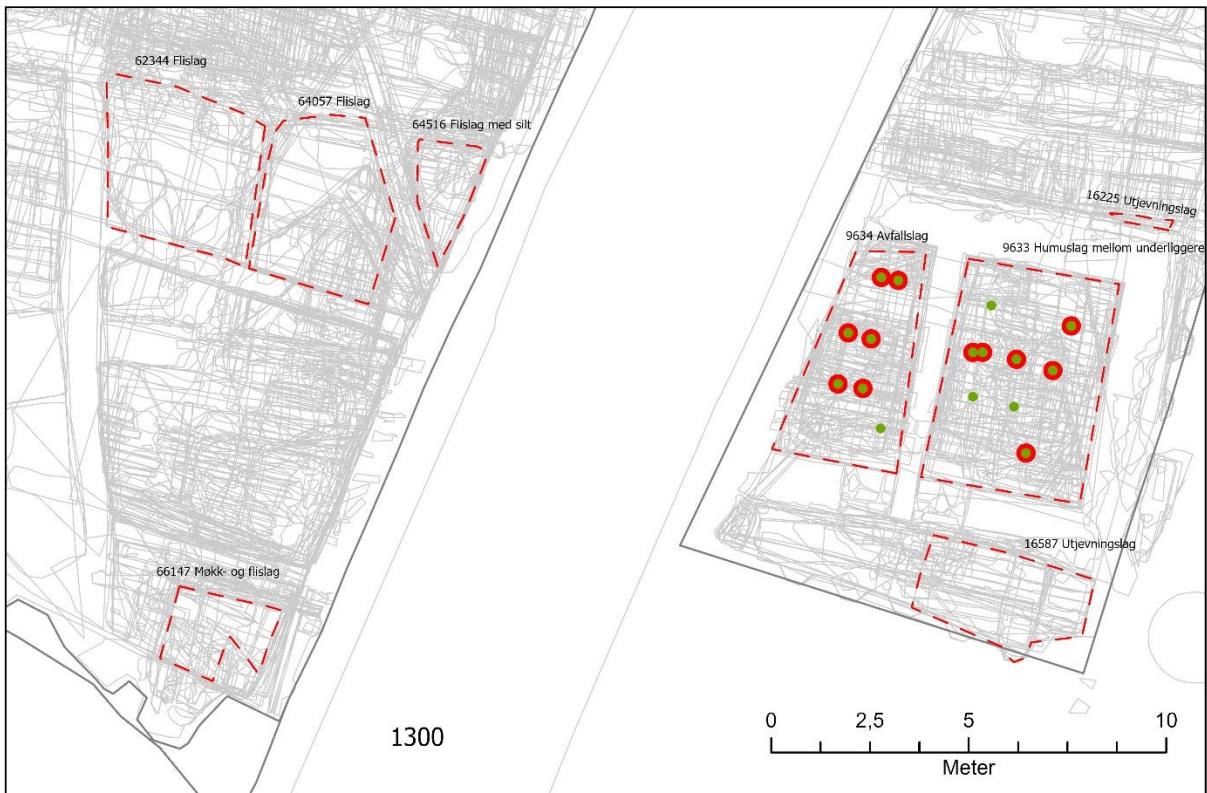
Ut fra tilgjengelige dateringer av prøver og kontekster har det blitt skilt ut to tidsvindu på Bispegata:

1. 1150-1250.
2. 1300.

Kartene viser tre plantearter om gangen fordelt på disse to tidsbildene.

Figur 1: Lokalitetsgrenser Bispegata A2 og F07. Innmåling: NIKU. Kartgrunnlag: Statens kartverk.

Fat_hen_Meldestokk_Chenopodium album 1
 Plum_cherry_Kirsebærslekten_Prunus_sp 1
 Bjørnebærfamilien_Rubus_sp 1

Figur 2: Distribusjon av makrofossiler i Bispegata A2 og F07.

Hazelnut_Hasselnøtt_Corylus_avellana
● 1

Barley_Byggslekten_Hordeum_sp
● 1

Sweet_briar_Eplerose_Rosa_rubiginosa
● 1

Figur 3: Distribusjon av makrofossiler i Bispegata A2 og F07.

Annual_nettle_Smånettle_Urtica_urens
● 1

Oat_Havreslekten_Avena_sp
● 1

Mustard_family_Korsblomfamilien_Brassicaceae
● 1

Figur 4: Distribusjon av makrofossiler i Bispegata A2 og F07.

Red_Sheeps_sorrel_Småsyre_Rumex_Acetosella
● 1

Bogbean_Bukkeblad_Menyanthes_trifoliata
● 1

Figur 6: Distribusjon av makrofossiler i Bispegata A2 og F07.